

DIAGNOZA NA POTRZEBY WYZNACZENIA
OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU
REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY PIENIĘŻNO

GMINA PIENIĘŻNO 2024

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Spis treści

Wstęp	5
1. Charakterystyka Gminy Pieniężno	6
1.1 Położenie Gminy	6
1.2 Sfera społeczna	7
Demografia	7
Pomoc społeczna	10
Bezrobocie	11
Bezpieczeństwo publiczne	15
Edukacja	15
Aktywność społeczna	17
1.3 Sfera gospodarcza	20
Przedsiębiorczość	20
1.4 Sfera środowiskowa	21
Struktura użytkowa gruntów	22
Tereny zieleni urządzonej	22
Formy ochrony przyrody	22
Gospodarowanie odpadami	24
Program usuwania wyrobów zawierających azbest	25
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	25
1.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	25
Struktura osadnicza	25
Dostępność komunikacyjna	25
1.6 Sfera techniczna	26
Mieszkalnictwo	26

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Zabytki.....	27
Infrastruktura techniczna.....	28
2. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	29
3. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźnikowa.....	35
3.1 Sfera społeczna	35
Bezrobocie	35
Ubóstwo.....	45
Niski poziom edukacji.....	48
Niski poziom aktywności społecznej	50
3.2 Sfera gospodarcza.....	58
Niski stopień przedsiębiorczości.....	58
3.3 Sfera środowiskowa	61
Występowanie azbestu	62
3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	65
Dostępność komunikacyjna	65
3.5 Sfera techniczna.....	69
Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych – obiekty zabytkowe	69
Identyfikacja obszarów kryzysowych	73
4. Analiza jakościowa – wyniki badania ankietowego	86
5. Delimitacja obszaru rewitalizacji	88
Spis tabel	89
Spis wykresów.....	91
Spis map	91

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Wstęp

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest pierwszym etapem na drodze do powstania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Pieniężno.

Proces rewitalizacji powinien przebiegać zgodnie z przepisami prawa zawartymi w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485). Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy zdefiniowano rewitalizację jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy na podstawie gminnego programu rewitalizacji

Diagnoza służy zidentyfikowaniu obszarów gminy w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Obszar rewitalizacji, zgodnie z art. 10 ustawy o rewitalizacji, wyróżnia się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk i może obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego, ale jednocześnie nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Do opracowania diagnozy i wyznaczenia obszarów zdegradowanych i wyodrębnionych z nich obszarów rewitalizacji wykorzystano dane pozyskane z różnorodnych źródeł, jak na przykład:

- Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych),
- Urzędu Miejskiego w Pieniężnie,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie,
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie,
- Posterunku Policji w Pieniężnie.

1. Charakterystyka Gminy Pieniężno

Rozdział charakteryzujący Gminę Pieniężno został opracowany z wykorzystaniem danych Głównego Urzędu Statystycznego. Należy zaznaczyć, że mogą one w niektórych przypadkach różnić się od stanu faktycznego oraz statystyki prowadzonej przez Urząd Miejski w Pieniężnie. Zaprezentowane w ten sposób informacje umożliwią porównanie wybranych danych dotyczących powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski z danymi na poziomie gminnym.

1.1 Położenie Gminy

Gmina Pieniężno położona jest w powiecie braniewskim, w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego.

Gmina Pieniężno graniczy z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego: od wschodu z gminą Górowo-Ĺaweckie, od południowego wschodu z gminą Lidzbarsk Warmiński, od południa z gminą Orneta, od zachodu z gminą Płoskinia i od północy z gminami Braniewo i Lełkowo.

Na mapach zaprezentowano lokalizację Gminy Pieniężno w powiecie braniewskim i województwie warmińsko-mazurskim.

Mapa 1 Lokalizacja Gminy Pieniężno na mapach powiatu braniewskiego i województwa warmińsko-mazurskiego

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski według J. Kondrackiego, Gmina Pieniężno położona jest w południowo-zachodniej części mezoregionu Wzniesień Górowskich.

1.2 Sfera społeczna

W niniejszej części diagnozy skupiono uwagę na analizie następujących obszarów społecznych: demografia, pomoc społeczna, bezrobocie, bezpieczeństwo publiczne, edukacja oraz aktywność społeczna.

Demografia

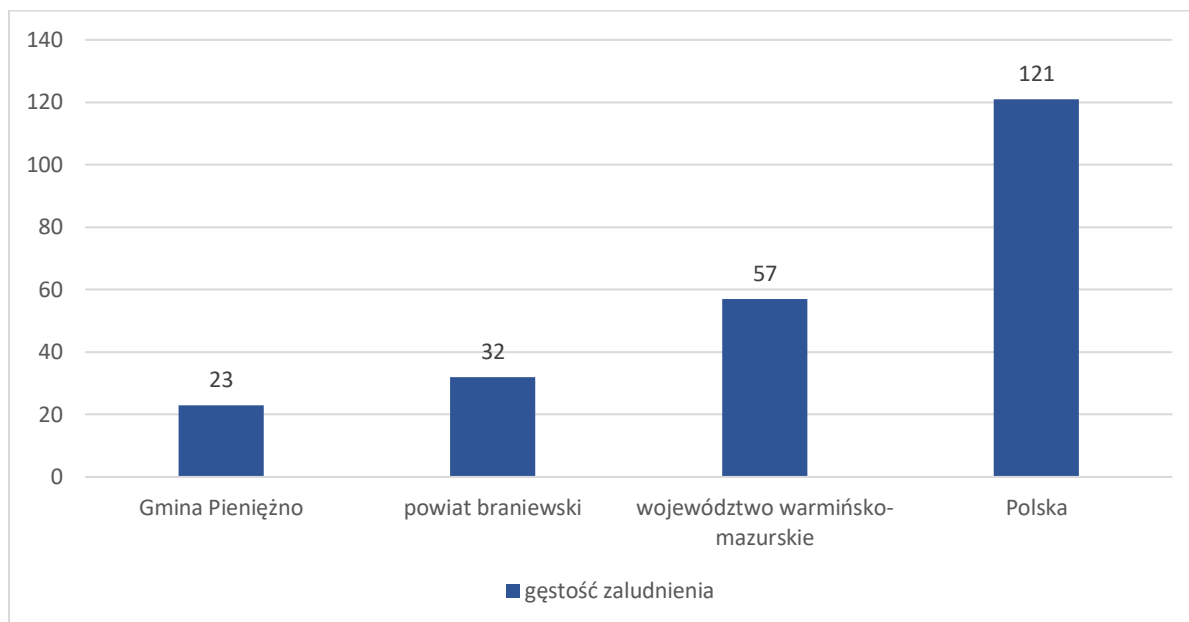

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, liczba mieszkańców Gminy Pieniężno na koniec 2021 r. wynosiła 5 640 osób, w tym na obszarze miejskim zamieszkiwało 2 447 osób, a na obszarze wiejskim 3 163 osób. Według podziału na płeć liczba mężczyzn wynosiła 2 893, a liczba kobiet 2 742, co oznacza, że współczynnik feminizacji (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) wynosił 95. Był on zatem niższy w porównaniu do obszaru miejskiego (113), powiatu braniewskiego (101), województwa warmińsko-mazurskiego (105) i Polski (107) oraz wyższy niż na obszarze wiejskim (82).

Gęstość zaludnienia w Gminie Pieniężno w 2021 r. wynosiła 23 osoby/km² (na obszarze miejskim było to 650 osób/km², a na obszarze wiejskim jedynie 13 osób/km²) i była niższa od średniej dla powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski, co zostało przedstawione na poniższym wykresie.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Wykres 1 Gęstość zaludnienia w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 9.11.2022)

Ważną kwestią w procesie analizy sytuacji demograficznej jednostki samorządowej jest podział ludności według tzw. ekonomicznych grup wieku. Klasyfikacja ta pozwala wyróżnić trzy grupy wiekowe: osoby w wieku przedprodukcyjnym (od urodzenia do 17 lat), w wieku produkcyjnym (od 18 roku życia do 59 lat w przypadku kobiet i 64 lat dla mężczyzn) oraz osoby w wieku poprodukcyjnym (dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej).

Struktura ludności Gminy Pieniężno na koniec 2021 r. przedstawiała się następująco:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym: 14,42%,
- ludność w wieku produkcyjnym: 62,08%,
- ludność w wieku poprodukcyjnym: 23,51%.

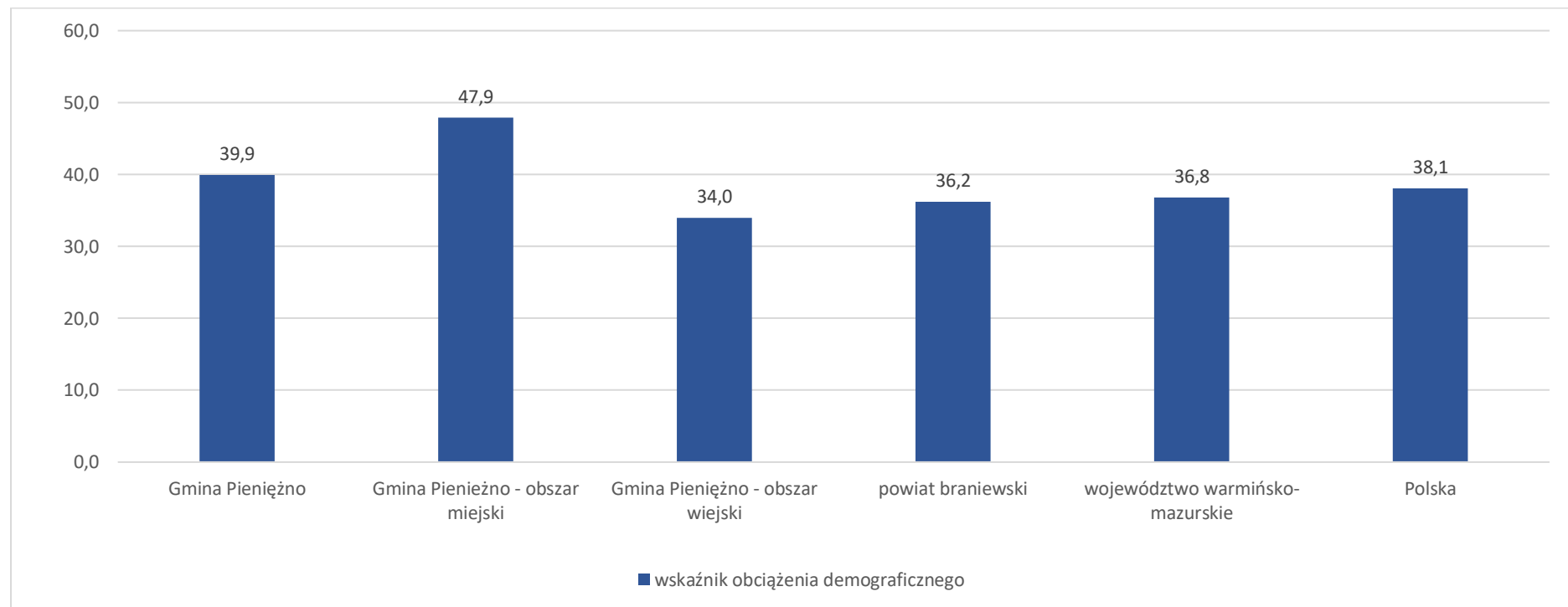
Co istotnie, liczba osób w wieku poprodukcyjnym przeważa nad liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym, co jest zjawiskiem negatywnym i wskazuje na proces starzenia się społeczeństwa.

Ważnym miernikiem obrazującym strukturę demograficzną gminy jest wskaźnik obciążenia demograficznego, definiowany jako udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Na wykresie przedstawiono wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski w 2021 r.

Wykres 2 Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Pieniężno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.11.2022)

Analizując powyższe dane, należy zauważyć, iż Gmina Pieniężno w 2021 r. osiągnęła wyższą wartość wskaźnika obciążenia demograficznego niż obszar wiejski, powiat braniewski, województwo warmińsko-mazurskie oraz Polska, natomiast niższą niż wartość na obszarze miejskim.

W Gminie Pieniężno podmiotem wykonującym zadania z zakresu pomocy społecznej jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieniężnie. Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ośrodek realizuje zadania własne gminy, własne o charakterze obowiązkowym oraz zlecone w zakresie pomocy społecznej.

W 2021 r. ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 630 osób, w tym 150 na obszarze wiejskim. Najczęściej występującymi powodów ubiegania się o pomoc społeczną było bezrobocie (476 osób), ubóstwo (337 osób) oraz niepełnosprawność (156 osób).

Do zadań własnych Gminy w zakresie pomocy społecznej należy w szczególności: przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych i celowych, świadczenie usług opiekuńczych, kierowanie do DPS i ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca Gminy w tym domu, ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, dożywianie dzieci w szkołach, pomoc rzeczowa, kierowanie do ośrodków wsparcia, udzielanie schronienia, zapewnianie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

W 2021 r. wydano 984 decyzje administracyjne związane z realizacją świadczeń z pomocy społecznej.

W 2021 r. z zasiłków stałych skorzystało 67 świadczeniobiorców, zasiłki okresowe otrzymało 162 świadczeniobiorców, zasiłki celowe otrzymało 10 świadczeniobiorców, zasiłki celowe specjalne otrzymały 2 osoby, natomiast zasiłek celowy na sprawienie pogrzebu został przekazany dla 2 osób.

W ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” w 2021 r. 160 dzieci z przedszkola, szkół podstawowych i szkół średnich objętych było dożywianiem.

W Gminie Pieniężno w 2021 r. 17 osób starszych objętych było usługami opiekuńczymi. Natomiast w domach pomocy społecznej przebywały 4 osoby. Koszt pobytu ponoszony był przez Gminę.

W schroniskach dla osób bezdomnych przebywało w 2021 r. 6 osób.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

W 2021 r. w rodzinach zastępczych przebywało 3 dzieci, 2 dzieci w domu dziecka oraz 1 dziecko w Katolickim Ośrodku Wsparcia.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieniężnie w 2021 r. kontynuował pomoc rodzinom w postaci wsparcia asystenta rodziny. Swoim działaniem objął on 14 rodzin.

Gmina Pieniężno realizuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Pieniężno na lata 2016-2023, przyjętą uchwałą nr XXIX/147/17 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 30 marca 2017 r.

Bezrobocie

Niezwykle istotnym zagadnieniem koniecznym do analizy w Gminie Pieniężno jest sytuacja osób pozostających bez pracy.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnym jest osoba:

- która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego,
- niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej,
- zdolna i gotowa o podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy,
- zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy,
- poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Analizując dane dotyczące bezrobocia, bierze się pod uwagę podział bezrobocia na jawne (rejestrowane) oraz utajone (ukryte). Bezrobocie utajone dotyczy osób nieaktywnych zawodowo, ale przy tym nieobjętych ewidencją z powodu niezarejestrowania w powiatowych urzędach pracy. Bezrobocie jawne obejmuje osoby, które zgłosiły się do urzędów pracy i są zarejestrowane jako bezrobotne. Istotne jest, że wszelkie statystyki obejmują jedynie bezrobocie jawne, co oznacza, że nie oddają w pełni faktycznego stanu bezrobocia.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, liczba osób bezrobotnych w Gminie Pieniężno w 2021 r. wynosiła 389 osób, w tym 225 kobiet (57,84%) oraz 164 (42,16%) mężczyzn. Większy udział kobiet wśród osób bezrobotnych może wynikać z niższych kwalifikacji zawodowych, braku aktywizacji zawodowej lub pełnieniu innych funkcji społecznych (np. wychowanie dzieci). Osoby bezrobotne poniżej 30. roku życia stanowiły 28,79% ogółu

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

zarejestrowanych, co nie jest korzystnym zjawiskiem, ponieważ może świadczyć o niedostosowaniu osób młodych do potrzeb rynku. Ze względu na brak doświadczenia zawodowego mogą oni być mniej atrakcyjni dla pracodawców. Osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia w tymże roku stanowiły 24,94% ogółu bezrobotnych.

Problem bezrobocia na obszarze Gminy pogłębia występująca sytuacja bezrobocia o charakterze długotrwałym. Osoby długotrwale bezrobotne to osoby pozostające bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat. W 2021 r. stanowiły one 64,01% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych na obszarze Gminy. Im bardziej przedłuża się okres długotrwałego bezrobocia, tym trudniejszy jest powrót i adaptacja do wymagań rynku pracy.

W tabeli przedstawione zostały dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego na obszarze Gminy Pieniężno w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski w 2021 r.

Zarówno na obszarze miejskim, jak i wiejskim Gminy Pieniężno oraz w pozostałych analizowanych jednostkach administracyjnych występuje przewaga kobiet bezrobotnych nad mężczyznami oraz wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych.

Tabela 1 Bezrobotni zarejestrowani w Gminie Pieniężno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.

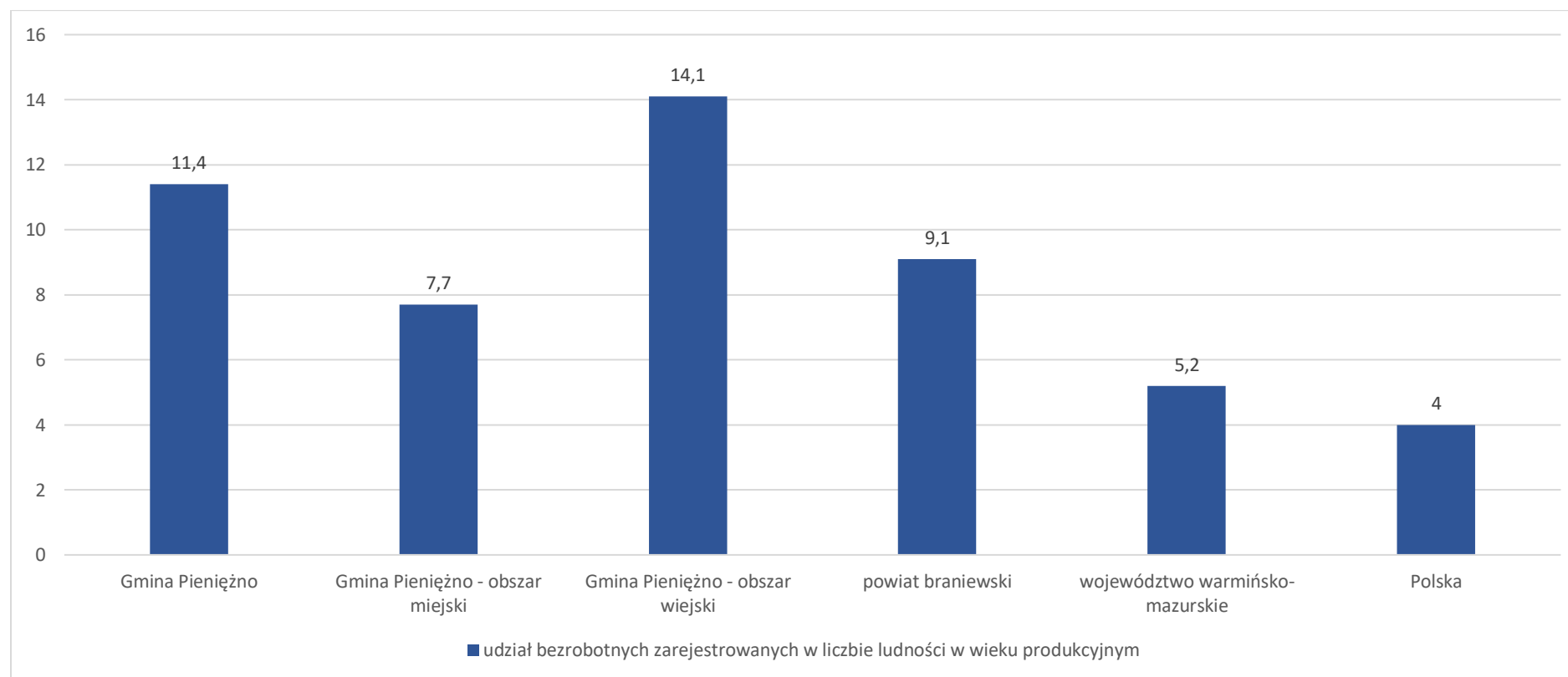
	liczba osób bezrobotnych ogółem	kobiety zarejestrowane jako bezrobotne	mężczyźni zarejestrowani jako bezrobotni	osoby poniżej 30. roku życia zarejestrowane jako bezrobotne	osoby powyżej 50. roku życia zarejestrowane jako bezrobotne	osoby długotrwale bezrobotne
Gmina Pieniężno	389	225	164	112	97	249
Gmina Pieniężno - obszar miejski	112	62	50	18	35	73
Gmina Pieniężno - obszar wiejski	277	163	114	94	62	176
powiat braniewski	2 111	1 248	863	567	539	1 277
województwo warmińsko- mazurskie	42 567	24 019	18 548	10 658	12 004	22 744
Polska	895 203	481 935	413 268	210 910	240 814	506 454

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.11.2022)

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pięczęno

Na wykresie przedstawiono udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Pięczęno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego i Polski w 2021 r.

Wykres 3 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Pięczęno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.11.2022)

Według danych przedstawionych na wykresie, w 2021 r. w Gminie Pieniężno udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 11,4%, w tym 7,7% na obszarze miejskim oraz na 14,1% obszarze wiejskim. Wskaźnik ten był wyższy niż w powiecie braniewskim, województwie warmińsko-mazurskim oraz Polsce.

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest nieodzownym elementem wpływającym na jakość życia mieszkańców. Za bezpieczeństwo na terenie Gminy Pieniężno odpowiedzialni są dzielnicowi z Posterunku Policji w Pieniężnie, którzy swoim działaniem obejmują dwa rejony: rejon miasto Pieniężno oraz rejon gmina Pieniężno.

Zgodnie z danymi Posterunku Policji w Pieniężnie, w 2021 r. w Gminie Pieniężno odnotowano 862 interwencje Policji (z włączeniem interwencji dotyczących Covid 19), w tym 603 na obszarze miejskim oraz 259 na obszarze wiejskim. Ponadto, na obszarze Gminy Pieniężno miało miejsce 7 wypadków drogowych, w tym 2 na obszarze miejskim oraz 5 na obszarze wiejskim.

Na obszarze Gminy Pieniężno funkcjonują również 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Należą do nich: Ochotnicza Straż Pożarna w Pieniężnie, Ochotnicza Straż Pożarna w Plutach, Ochotnicza Straż Pożarna w Kierpajnach Wielkich, Ochotnicza Straż Pożarna w Lechowie.

Ochotnicza Straż Pożarna w Pieniężnie włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Edukacja

W 2021 r. Gmina Pieniężno była organem prowadzącym dla następujących placówek: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pieniężnie, Szkoły Podstawowej w Lechowie Szkoły Podstawowej w Pakoszach oraz Szkoły Podstawowej w Piotrowcu.

Z dniem 31 sierpnia 2022 r. w Gminie Pieniężno zlikwidowana została Szkoła Podstawowa w Pakoszach oraz Szkoła Podstawowa w Piotrowcu. Celem likwidacji była konieczność dopasowania sieci szkół prowadzonych przez Gminę do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych.

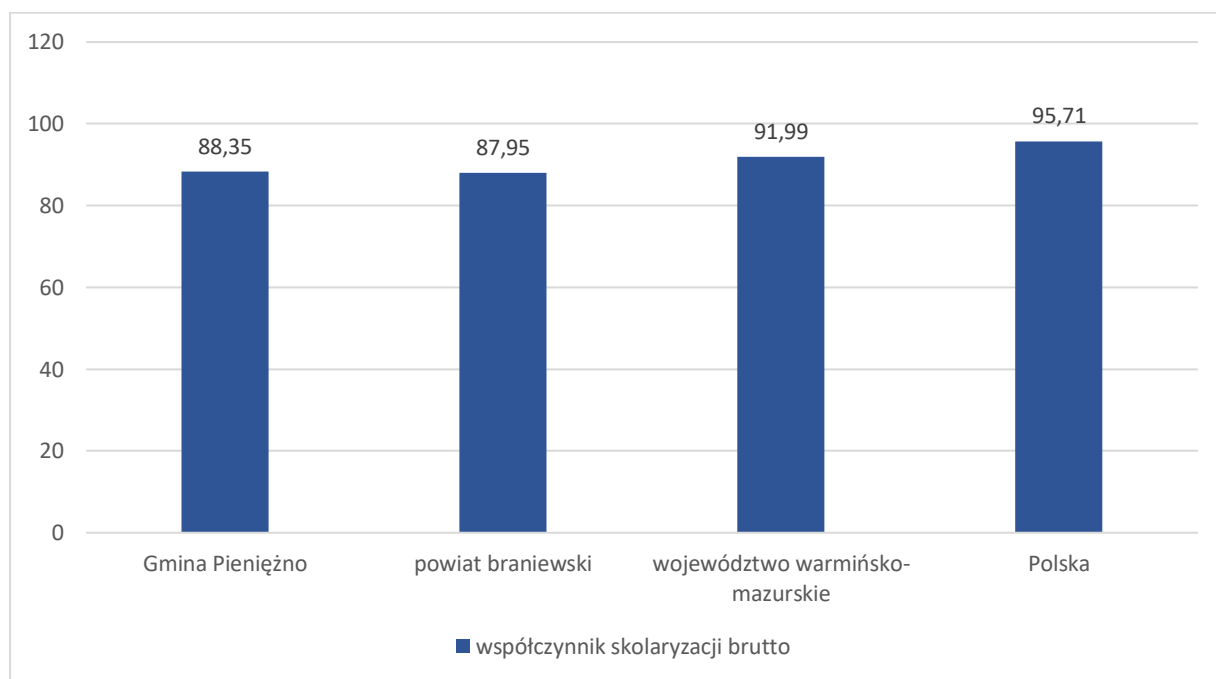
Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Współczynnik skolaryzacji brutto to relacja liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby osób w grupie wiekowej odpowiadającej temu poziomowi. Jest on obliczany w celu oceny aktywności edukacyjnej społeczeństwa. W związku z obowiązkowym kształceniem na poziomie edukacji podstawowej jego wartość powinna być zbliżona do 100%.

Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Pieniężno w 2021 r. wynosił 83,35%, co oznacza, że najprawdopodobniej część dzieci zameldowanych w Gminie uczęszcza do szkół w innych jednostkach samorządowych.

Na wykresie przedstawiono współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Gminie Pieniężno w porównaniu do powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski w 2021 r.

Wykres 4 Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Gminie Pieniężno w odwołaniu do powiatu, województwa i kraju w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.11.2022)

Poziom edukacji szkół podstawowych określają między innymi wyniki egzaminu ósmoklasisty. Egzamin jest obowiązkowym sprawdzianem umiejętności oraz wiadomości uczniów klas ósmych. Każdy uczeń musi do niego przystąpić by ukończyć szkołę, jednakże nie jest określony minimalny wynik, jaki powinno się uzyskać. Egzamin przeprowadzany jest z trzech obowiązkowych przedmiotów: języka polskiego, matematyki oraz języka obcego nowożytnego

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

(w analizie wzięto pod uwagę wyniki z języka angielskiego). Za jego organizację odpowiada Centralna Komisja Egzaminacyjna oraz Okręgowa Komisja Egzaminacyjna (w przypadku Gminy Pieniężno jest to OKE Łomża).

Tabela 2 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w 2021 r.

	język polski	matematyka	język angielski
Gmina Pieniężno	59	46	57
Gmina Pieniężno – obszar miejski	58	41	57
Gmina Pieniężno – obszar wiejski	60	53	51
powiat braniewski	58	40	63
województwo warmińsko-mazurskie	55	42	63
Polska	60	47	67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CKE oraz OKE w Łomży (dostęp: 30.11.2022)

Analizując dane dotyczące egzaminu ósmoklasisty w Gminie Pieniężno w 2021 r. można zauważyć, że uczniowie Gminy uzyskali z języka polskiego i matematyki wynik wyższy niż w powiecie i województwie oraz niższy niż średnia dla całego kraju, z języka angielskiego wynik niższy niż średnie w analizowanych jednostkach wyższego rzędu.

Aktywność społeczna

O poziomie aktywności społecznej mieszkańców jednostek administracyjnych świadczy w szczególności udział w wyborach samorządowych i związany z nim wskaźnik frekwencji wyborczej. Informuje on o tym, jak dana społeczność lokalna jest zaangażowana w wybór władz lokalnych i regionalnych. W Polsce w ramach wyborów samorządowych dokonuje się wyłonienia członków następujących organów jednostek samorządu terytorialnego: sejmików województwa, rad powiatów, rad gmin oraz jednoosobowych organów wykonawczych gmin – wójtów, burmistrzów, prezydentów miast.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Tabele przedstawiają udział mieszkańców Gminy Pieniężno w wyborach samorządowych w 2018 r. w porównaniu do powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego oraz Polski.

Tabela 3 Wybory do sejmików województw w 2018 r. w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju

	uprawnieni do głosowania	oddane głosy ogółem	frekwencja wyborcza
Gmina Pieniężno	5 311,0	2 917	54,92
powiat braniewski	33 635,0	18 927	56,27
województwo warmińsko-mazurskie	1 126 941,0	580 208	51,49
Polska	30 170 012,0	16 545 490	54,84

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 27.09.2022 r.)

Tabela 4 Wybory do rady powiatów w 2018 r. w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju

	uprawnieni do głosowania	oddane głosy ogółem	frekwencja wyborcza
Gmina Pieniężno	5 311	2 917	54,92
powiat braniewski	33 484	18 871	56,36
województwo warmińsko-mazurskie	900 962	461 926	51,27
Polska	20 471 882	11 184 814	54,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 27.09.2022 r.)

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 5 Wybory do rady gmin i rady miast w miastach na prawach powiatu w 2018 r. w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju

	uprawnieni do głosowania	oddane głosy ogółem	frekwencja wyborcza
Gmina Pieniężno	5 311	2 915	54,89
powiat braniewski	31 763	18 174	57,22
województwo warmińsko-mazurskie	1 101 118	568 883	51,66
Polska	29 095 469	16 041 203	55,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 27.09.2022 r.)

Tabela 6 Wybory na wójta/burmistrza/prezydenta gminy/miasta w 2018 r. w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju

	uprawnieni do głosowania	oddane głosy ogółem	frekwencja wyborcza
	I tura wyborów		
Gmina Pieniężno	5 311	2 915	54,89
powiat braniewski	33 386	18 843	56,44
województwo warmińsko-mazurskie	1 124 389	579 704	51,56
Polska	30 115 896	16 534 085	54,90
	II tura wyborów		
Gmina Pieniężno	0	0	0,00
powiat braniewski	21 269	10 270	48,29
województwo warmińsko-mazurskie	513 284	238 161	46,40
Polska	9 523 401	4 650 111	48,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 27.09.2022 r.)

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Analizując powyższe dane dotyczące frekwencji wyborczej w 2018 r. w Gminie Pieniężno można zauważyć, że w odniesieniu do Gminy w każdym przypadku była wyższa niż w województwie, a także w większości przypadków równa lub wyższa niż w Polsce (poza wyborami do rad gmin). Wynika z tego, że poziom aktywności mieszkańców jest na zadowalającym poziomie. Ponadto należy podkreślić, że burmistrz Gminy Pieniężno został wybrany w I turze, co można uznać za pozytywne zjawisko.

1.3 Sfera gospodarcza

Analiza sfery gospodarczej koncentruje się na zjawiskach związanych z przedsiębiorczością lokalnej społeczności.

Przedsiębiorczość

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w Gminie Pieniężno w 2021 r. zarejestrowanych było 495 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 304 na obszarze miejskim i 191 na obszarze wiejskim. 94,75% wszystkich zarejestrowanych podmiotów stanowią podmioty z sektora prywatnego, w którym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (75,27% ogółu podmiotów w tym sektorze). Ponadto, w 2021 r. zarejestrowano 35 nowych podmiotów, a 24 podmioty zostały wyrejestrowane.

Wskaźnikiem obrazującym poziom przedsiębiorczości jest podział podmiotów gospodarczych według klas wielkości, zgodnie z którym przedsiębiorstwa dzielimy na:

- Mikroprzedsiębiorstwa – zatrudniające do 9 pracowników,
- Małe przedsiębiorstwa – zatrudniające od 10 do 49 pracowników,
- Średnie przedsiębiorstwa – zatrudniające od 50 do 249 pracowników,
- Duże przedsiębiorstwa – zatrudniające 250 i więcej pracowników.

W tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych według klas wielkości zarejestrowanych w Gminie Pieniężno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu braniewskiego, województwa warmińsko-mazurskiego i Polski w 2021 r.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 7 Liczba podmiotów gospodarczych według klas wielkości w Gminie Pieniężno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.

	ogółem	0 - 9	10 - 49	50 -249	powyżej 250
Gmina Pieniężno	495	478	17	0	0
Gmina Pieniężno - obszar miejski	304	292	12	0	0
Gmina Pieniężno - obszar wiejski	191	186	5	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 01.12.2022 r.)

W Gminie Pieniężno w 2021 r. dominowały tzw. mikroprzedsiębiorstwa, których udział wynosił 96,57% ogółu zarejestrowanych. 3,43% stanowiły małe przedsiębiorstwa. Na terenie Gminy nie funkcjonowały żadne średnie oraz duże przedsiębiorstwa.

W Gminie Pieniężno w 2021 r. najwięcej podmiotów działało w sekcji G (105 podmiotów), czyli handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli. Ponadto, duży udział mają również:

- sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (63 podmioty),
- sekcja F – budownictwo (64 podmioty),
- sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (38 podmiotów),
- sekcja S i T – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (69 podmiotów).

1.4 Sfera środowiskowa

Ważny element analizy stanowi także sfera środowiskowa, a w szczególności środowisko naturalne, jego stan i ochrona. W związku z tym pod uwagę wzięto między innymi strukturę gruntów, formy ochrony przyrody, gospodarkę odpadami i problematykę azbestu, a także kwestie zanieczyszczenia na obszarze Gminy.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Struktura użytkowa gruntów

Całkowita powierzchnia Gminy Pieniężno wynosi 24 294 ha. W strukturze użytkowania gruntów w Gminie dominują użytki rolne, które zajmują 63,76% ogólnej powierzchni Gminy (15 490 ha). Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia zajmują 28,31% powierzchni Gminy Pieniężno (6 877 ha). Natomiast grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują 2,93% ogólnej powierzchni (714 ha).

Tereny zieleni urządzonej

Na terenie Gminy Pieniężno zlokalizowane są różne rodzaje terenów zieleni urządzonej. Są to następujące obiekty:

- tereny zieleni ulicznej o powierzchni 4,10 ha,
- tereny zieleni osiedlowej o powierzchni 3,60 ha,
- parki, zieleńce i tereny zieleni o powierzchni 3,60 ha,
- 3 cmentarze o łącznej powierzchni 2,70 ha,
- lasy gminne o powierzchni 3,00 ha.

Formy ochrony przyrody

Zgodnie z Centralnym rejestrem form ochrony przyrody, na obszarze Gminy Pieniężno zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Banówki,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wałszy,
- Obszar Natura 2000 „Ostoja Warmińska (PLB280015),
- Obszar Natura 2000 „Rzeka Pasłęka” (PLH280006),
- rezerwat przyrody „Dolina Rzeki Wałszy”.

Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej utworzono na mocy uchwały nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. Powierzchnia Obszaru wynosi 9696 ha, w tym użytki rolne – 32,1%, lasy – 60,1% oraz wody powierzchniowe – 1,6%. Elementami krajobrazotwórczymi są: tereny zwartej kompleksu leśnego, boru

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

mieszanego, lokalnie suchego lub świeżego, wraz z terenami przyjeziornymi jeziora Tafty, tereny leśnie krajobrazowego rezerwatu przyrody „Dolina Rzeki Wałszy”, tereny przyrzecza rzeki Wałszy, od miejscowości Wojnity do jej ujścia do Pasłęki. Rzeźba terenu jest w miarę płaska, porożcinana młodymi, erozyjnymi korytami różnych cieków wodnych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Banówki utworzono na mocy uchwały nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. Obszar obejmuje tereny środkowego odcinka rzeki Banówki, a jego powierzchnia wynosi 3239 ha, w tym użytki rolne – 48,7%, tereny leśne – 45,6% oraz wody powierzchniowe – 0,5%. Elementami krajobrazotwórczymi są: wąska dolina rzeki Banówki oraz tereny upraw polnych. O charakterze krajobrazu decydują uwarunkowania przestrzenne (dolina Banówki), cenne tereny leśne oraz formy użytkowania gospodarczego (rolniczego i leśnego).

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wałszy utworzono na mocy uchwały nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. Powierzchnia Obszaru wynosi 7396 ha, w tym użytki rolne – 55,7%, tereny leśne – 37,3% oraz wody powierzchniowe – 0,9%. Obszar obejmuje tereny przyrzecza Wałszy. Elementami krajobrazotwórczymi są: tereny leśne we wschodniej części w rejonie wsi Jeziorko, Wopy, Pawły oraz północno-zachodniej części w rejonie wsi Pełty, Pajtuny, Wilknity, kompleks łąk stale podmokłych w centralnej części obszaru, niecka rzeki Wałszy na odcinku od wsi Pełty do Pieniężna, tereny upraw rolnych i użytków zielonych.

Obszar Natura 2000 „Rzeka Pasłęka” wyznaczono na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedliska Rzeka Pasłęka. Jego powierzchnia wynosi 8418,46 ha. Obszar obejmuje system rzeczno-jeziorno-dolinny rzeki Pasłęki i niektórych jej dopływów, w tym Wałszy. Głównym celem ochrony jest zachowanie siedlisk fauny wodnej, a w szczególności skójki gruboskorupowej oraz bogatego zespołu ryb związanych z rzeką i płązów zasiedlających główne zbiorniki dolinne.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Warmińska” wyznaczono na mocy Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Powierzchnia Obszaru wynosi 145451,12 ha. Należy do największych obszarów Natura 2000 w kraju. Stanowi fragment niziny położony w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego. Jego najcenniejszymi walorami są: najliczniejsza w Polsce populacja

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

bociana białego, orlika krzykliwego, żurawia, gadożera, łabędzia krzykliwego, bąka, bociana czarnego, gągoła, bielika, błotniaka łąkowego, puchacza, zielonki, dzięcioła biało-grzbiecatego, wąsatki, orlika grubodziobego, podgorzałki, gęgawy, kani rudej, kani czarnej, rybołowa, kropiatki, puszczyka uralskiego, włośchatki, kulika wielkiego, rybitwy białoskrzydłej, dzięcioła trójpalczastego i białoszyjowego, zausznika, rycka, dudka, derkacza, przepiórki i gąsiorka.

Rezerwat przyrody „Dolina Rzeki Wałszy” utworzono na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 kwietnia 1957 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Powierzchnia rezerwatu wynosi 205,74 ha. Elementem ochrony rezerwatu jest zachowanie walorów krajobrazowych odcinka doliny rzeki Wałszy porośniętej typowo wykształconymi zbiorowiskami grądowymi i łągowymi.

Gospodarowanie odpadami

Zgodnie z danymi zawartymi w Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pieniężno, na dzień 31 grudnia 2021 r. systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 4 225 osób spośród 6 026 zameldowanych mieszkańców. Liczba właścicieli nieruchomości, od których odebrane zostały odpady komunalne wyniosła 1 335.

Łączna ilość odpadów komunalnych wytworzonych na obszarze Gminy Pieniężno w 2021 r. wynosiła 1 505,80 Mg.

W 2021 r. w Gminie Pieniężno odebrano zmieszane odpady komunalne w ilości 654,52 Mg i przekazano do zagospodarowania przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu. Ponadto, odebrano odpady ulegające biodegradacji w ilości 232,64 Mg oraz przekazano do Zakładu Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określone zostały obowiązkowe poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które za rok 2021 powinny wynosić co najmniej 20%. Gmina Pieniężno osiągnęła poziom recyklingu w wysokości 74,40%, co oznacza, że wypełniła wskazane wymagania.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w Gminie Pieniężno w 2021 r. wyniósł 10,63%.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Program usuwania wyrobów zawierających azbest

Gmina Pieniężno posiada Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Pieniężno na lata 2018-2032, przyjętych uchwałą nr IX/59/19 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 25 czerwca 2019 r.

Zgodnie z danymi Bazy Azbestowej na terenie Gminy Pieniężno znajduje się 1304 Mg wyrobów zawierających azbest.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Zgodnie z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Pieniężno, przyjętym uchwałą nr IX/58/19 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 25 czerwca 2019 r., obszary problemowe w zakresie ochrony środowiska naturalnego stanowią w szczególności:

- emisja z ogrzewania budynków,
- emisja ze zużytej energii elektrycznej,
- emisja z transportu prywatnego i komercyjnego.

1.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Zadaniem tej części diagnozy była analiza i zobrazowanie problemów przestrzenno-funkcjonalnych, czyli odpowiedź na pytanie, w których częściach gminy ramy przestrzenne są niewystarczająco dobrze zorganizowane dla funkcjonujących w nim osób.

Struktura osadnicza

W skład Gminy Pieniężno wchodzi miasto Pieniężno oraz 24 sołectwa. Należą do nich: Białczyn, Bornity, Cieszęta, Kowale, Glebiska, Jesionowo, Jeziorko, Kajnity, Kierpajny Wielkie, Lechowo, Łajsy, Łoźnik, Niedbałki, Pakosze, Piotrowiec, Pluty, Posady, Radziejewo, Różaniec, Sawity, Wojnity, Wopy, Wyrębiska oraz Żugienie.

Dostępność komunikacyjna

Układ komunikacyjny dróg na obszarze Gminy Pieniężno stanowią drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez obszar Gminy przebiegają drogi wojewódzkie nr 507, 510 i 512.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Droga wojewódzka nr 507 – położona jest w północnej części Polski, jej długość wynosi ok. 69 km. Biegnie od Braniewa przez Pieniężno, Ornetę aż do Dobrego Miasta.

Droga wojewódzka nr 510 – jej długość wynosi ok. 23 km. Przebiega od granicy państwa z Rosją przez Lelkowo do Pieniężna, gdzie łączy się z drogą nr 507.

Droga wojewódzka nr 512 – jej długość wynosi ok. 65 km. Łączy Pieniężno ze wsią Szczurkowo, biegnąc przy tym między innymi przez miejscowości Górowo Ławieckie czy Bartoszyce.

Przez teren Gminy Pieniężno przebiega również linia kolejowa nr 221 relacji Braniewo – Pieniężno – Olsztyn Gutkowo. Służy ona zarówno do przewozu osób, jak i towarów. Stacja kolejowa znajduje się w Pieniężnie.

Gmina Pieniężno dobre połączenia komunikacyjne (drogowe i kolejowe) na trasie tranzytowej do międzynarodowych przejść granicznych w Bezledach i Gronowie. Ponadto, dostępność komunikacyjną zapewnia zlokalizowana w niedalekiej odległości droga krajowa nr 22.

1.6 Sfera techniczna

Sfera techniczna odnosi się w szczególności do stanu infrastruktury gminnej oraz stanu technicznego i wieku zabudowy, w tym mieszkaniowej, gdzie przede wszystkim rozpatrywane są mieszkania komunalne należące do gminy oraz wspólnot mieszkaniowych. Analizie poddano również infrastrukturę techniczną.

Mieszkalnictwo

Zgodnie z Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Pieniężno w latach 2022-2026, mieszkaniowy zasób Gminy 121 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 5321,35 m², w tym 113 lokali w budynkach wielorodzinnych o łącznej powierzchni 5140,70 m², 2 lokale chronione w budynku wspólnot mieszkaniowych o łącznej powierzchni 39,10 m² oraz 6 lokali socjalnych o łącznej powierzchni 141,55 m².

Lokale pozostające w zasobach mieszkaniowych Gminy Pieniężno znajdują się najczęściej w budynkach starych, mało atrakcyjnych oraz w złym stanie technicznym.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pięńżno

Zabytki

Zgodnie z rejestrem zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego w Gminie Pięńżno zlokalizowane są następujące zabytki:

- Na obszarze miejskim:
  - miejskie mury obronne,
  - Cerkiew Greckokatolicka pw. św. Michała Archanioła ,
  - układ urbanistyczny – założenia urbanistyczne Starego Miasta w obrębie murów miejskich wraz z zabudową,
  - budynek dawnego młyna,
  - Ratusz,
  - Zamek Kapituły Warmińskiej,
  - wieża po kościele ewangelickim,
  - Kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła,
  - budynek mieszkalny – Plebania,
- Na obszarze wiejskim:
  - Zespół folwarku z dworem i parkiem w miejscowości Kierpajny Wielkie,
  - Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w miejscowości Lechowo,
  - Kościół pw. św. Mikołaja wraz z cmentarzem przykościelnym miejscowości Łajsy,
  - Kościół pw. św. Jana Chrzciciela wraz z cmentarzem przykościelnym w miejscowości Piotrowiec,
  - Kościół pw. św. Wawrzyńca wraz z cmentarzem przykościelnym w miejscowości Pluty,
  - Kościół pw. św. Antoniego wraz z wyposażeniem w miejscowości Radziejewo.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Infrastruktura techniczna

W Gminie Pieniężno funkcjonują dwie stacje uzdatniania wody – w Pieniężnie i w Piotrowcu.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, długość sieci wodociągowej na obszarze Gminy Pieniężno w 2021 r. wynosiła 84,5 km i były do niej przyłączone 763 przyłącza. Natomiast udział osób korzystających z sieci wodociągowej wynosił 74,5%, w tym 100% na obszarze miejskim i 54,3% na obszarze wiejskim.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Pieniężno w 2021 r. wynosiła 36,1 km i było do niej przyłączone 406 przyłączy. Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosił 54,0%, w tym 100% na obszarze miejskim i 17,5% na obszarze wiejskim.

W miejscach, gdzie nie jest doprowadzona kanalizacja stosowane są przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, które następnie przewożone są wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni. Na terenie Gminy Pieniężno w 2021 r. znajdowało się 318 zbiorników bezodpływowych oraz 68 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na obszarze Gminy Pieniężno nie jest zlokalizowana sieć gazowa.

Od 2020 r. za odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Pieniężno odpowiada Spółdzielnia Socjalna Sąsiedzi. Spółdzielnia jest również operatorem w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) w Pieniężnie przy ulicy Braniewskiej 12.

2. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opiera się na ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 wspomnianej ustawy, rewitalizacja to „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych”.

Stan kryzysowy zdefiniowany został jako stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i prywatnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Analiza Gminy Pieniężno została przeprowadzona w oparciu o podział na sołectwa oraz Miasto Pieniężno. W celu prezentacji danych w sposób możliwie najbardziej szczegółowy Miasto Pieniężno zostało podzielone na ulice.

Tabele przedstawiają przyjęte na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jednostki analityczne.

Tabela 8 Jednostki analityczne na obszarze miejskim Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba ludności ogółem [osoby]	Udział ludności danej ulicy w ogólnej liczbie ludności w Gminie Pieniężno [%]
1 Maja	23	0,38%
Braniewska	95	1,58%
Brzozowa	4	0,07%
Cmentarna	31	0,52%
Dębowa	10	0,17%
Dworcowa	98	1,63%

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba ludności ogółem [osoby]	Udział ludności danej ulicy w ogólnej liczbie ludności w Gminie Pieniężno [%]
Generalska	418	6,95%
Górna	39	0,65%
Kolejowa	13	0,22%
Kościuszki	196	3,26%
Królewiecka	56	0,93%
Lidzbarska	124	2,06%
Mickiewicza	69	1,15%
Ogrodowa	103	1,71%
Ojca Mariana Żelazka	112	1,86%
Ornecka	190	3,16%
Park	3	0,05%
Parkowa	116	1,93%
Polna	40	0,66%
Projektowana	25	0,42%
Rynek	189	3,14%
Sadowa	163	2,71%
Sienkiewicza	221	3,67%
Szkolna	75	1,25%
Wiśniowa	11	0,18%
Wolności	173	2,88%
Zamkowa	11	0,18%
Zielone Wzgórze	7	0,12%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Miejskiego w Pieniężnie

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 9 Jednostki analityczne na obszarze wiejskim Gminy Pieniężno

Nazwa sołectwa	Liczba ludności ogółem [osoby]	Udział ludności danego sołectwa w ogólnej liczbie ludności w Gminie Pieniężno [%]
Białczyn	217	3,61%
Bornity	99	1,65%
Cieszęta	144	2,39%
Glebiska	74	1,23%
Jesionowo	26	0,43%
Jeziorko	29	0,48%
Kajnity	449	7,46%
Kierpajny Wielkie	109	1,81%
Kowale	63	1,05%
Lechowo	235	3,91%
Łajsy	220	3,66%
Łoźnik	199	3,31%
Niedbałki	32	0,53%
Pakosze	153	2,54%
Piotrowiec	175	2,91%
Pluty	120	1,99%
Posady	51	0,85%
Radziejewo	206	3,42%
Różaniec	150	2,49%
Sawity	268	4,45%
Wojnity	74	1,23%

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pięczęno**

Nazwa sołectwa	Liczba ludności ogółem [osoby]	Udział ludności danego sołectwa w ogólnej liczbie ludności w Gminie Pięczęno [%]
Wopy	72	1,20%
Wyřebiska	45	0,75%
Żugienie	192	3,19%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Miejskiego w Pięczęnie

Dla określenia stanu kryzysowego w poszczególnych sferach zostały wykorzystane wskaźniki ilościowe charakteryzujące negatywne zjawiska w wyznaczonych uprzednio jednostkach analitycznych. W większości przypadków wskaźniki przedstawiono w sposób względny, czyli w przeliczeniu na 100 mieszkańców danej jednostki analitycznej Gminy Pięczęno, co umożliwiło przedstawienie wartości uwzględniających różnice w liczbie ludności.

Tabela przedstawia zestawienie wskaźników wraz ze źródłem ich pozyskania.

Tabela 10 Wskaźniki ilościowe służące analizie sytuacji Gminy Pieniężno w poszczególnych sferach

lp.	wskaźnik	problem	źródło danych
1	liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	bezrobocie	Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie oraz Urząd Miejski w Pieniężnie
2	udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	bezrobocie	Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie oraz Urząd Miejski w Pieniężnie
3	udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	bezrobocie	Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie oraz Urząd Miejski w Pieniężnie
4	liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	ubóstwo	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Urząd Miejski w Pieniężnie
5	wynik z egzaminu ósmoklasisty	niski poziom edukacji	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
6	frekwencja wyborcza	niski poziom aktywności społecznej	https://wybory2018.pkw.gov.pl/pl/dane-w-arkuszach
7	liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	niski poziom aktywności społecznej	Rejestr KRS https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/
8	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	niski stopień przedsiębiorczości	Baza Internetowa REGON, https://wyszukiwarkaregon.stat.gov.pl
9	występowanie wyrobów zawierających azbest	występowanie azbestu	Baza Azbestowa, GeoAzbest – Geoserwis (bazaazbestowa.gov.pl)
10	liczby przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	niska dostępność komunikacyjna	uchwała nr XXIV/117/16 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 27 października 2016 r.
11	liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych	Rejestr zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: opracowanie własne

Jako obszary zdegradowane uznano te sołectwa oraz ulice, w których stwierdzono gorsze niż średnia w gminie wskaźniki problemów społecznych, współwystępujące ze wskaźnikami dotyczącymi co najmniej jednego z problemów o charakterze gospodarczym, środowiskowym, technicznym lub przestrzennym.

Natomiast obszar rewitalizacji ustalono, wybierając z obszarów zdegradowanych te sołectwa oraz ulice, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów. Przy czym należy zaznaczyć, że zgodnie z ustawą o rewitalizacji łączna powierzchnia wybranych sołectw oraz ulic nie przekracza 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie stanowi więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

3. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźnikowa

3.1 Sfera społeczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na danym obszarze gminy świadczy koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Bezrobocie

Zjawisko bezrobocia jest jednym z ważniejszych w ocenie kondycji społecznej Gminy Pieniężno. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie w 2021 r. na obszarze Gminy zarejestrowanych było 386 osób bezrobotnych. W związku z powyższym średnia dla Gminy Pieniężno w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosiła 6,42.

Tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik liczby osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski. Należy zaznaczyć, że w tabelach nie zawarto jednostek, w których nie występuje zjawisko bezrobocia.

Tabela 11 Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski

Nazwa ulicy	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja	17,39
Braniewska	10,53
Cmentarna	9,68
Dworcowa	6,12
Generalska	6,22
Górna	2,56

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Kościuszki	6,12
Królewiecka	10,71
Lidzbarska	9,68
Mickiewicza	4,35
Ogrodowa	2,91
Ojca Mariana Żelazka	6,25
Ornecka	7,37
Parkowa	1,72
Polna	17,50
Rynek	2,65
Sadowa	5,52
Sienkiewicza	5,43
Szkolna	4,00
Wiśniowa	18,18
Wolności	5,78
Zielone Wzgórze	14,29
Gmina Pieniężno	6,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu w Braniewie
oraz Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 12 Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski

Nazwa sołectwa	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn	8,76
Bornity	8,08
Cieszęta	1,39
Glebiska	6,76
Jesionowo	7,69
Jeziorko	3,45
Kajnity	2,45
Kierpajny Wielkie	11,93
Kowale	11,11
Lechowo	5,53
Łajsy	5,00
Łoźnik	9,55
Niedbałki	3,13
Pakosze	7,84
Piotrowiec	6,86
Pluty	7,50
Posady	3,92
Radziejewo	6,31
Różaniec	4,67
Sawity	11,19
Wojnity	6,76

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Nazwa sołectwa	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Wopy	5,56
Wyrębiska	6,67
Żugienie	9,90
Gmina Pieniężno	6,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu w Braniewie
oraz Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Problem bezrobocia dotyczy obszarów charakteryzujących się wskaźnikiem liczby osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyższym niż średnia dla Gminy Pieniężno. Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych obszarów należą:

- na obszarze miejskim następujące ulice: 1 Maja, Braniewska, Cmentarna, Królewiecka, Lidzbarska, Ornecka, Wiśniowa, Zielone Wzgórze;
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Białczyn, Bornity, Glebiska, Jesionowo, Kierpajny Wielkie, Kowale, Łoźnik, Pakosze, Piotrowiec, Pluty, Sawity, Wojnity, Wyrębiska, Żugienie.

Na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanych przeprowadzona została również analiza liczby osób długotrwale bezrobotnych, czyli pozostających bez pracy przez ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat. Bezrobocie długotrwale przekłada się bezpośrednio na obniżenie statusu społecznego, a także pogorszenie jakości życia osób zmagających się z tym problemem.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie w 2021 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych w Gminie Pieniężno wynosiła 236. Średni udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy w Gminie Pieniężno wynosił 61,14%.

Tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik udziału osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski. Należy zaznaczyć, że w tabelach nie zawarto jednostek, w których nie występuje zjawisko bezrobocia.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 13 Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar miejski

Nazwa ulicy	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
1 Maja	75,00%
Braniewska	30,00%
Cmentarna	33,33%
Dworcowa	50,00%
Generalska	61,54%
Górna	100,00%
Kościuszki	75,00%
Królewiecka	66,67%
Lidzbarska	66,67%
Mickiewicza	33,33%
Ogrodowa	0,00%
Ojca Mariana Żelazka	28,57%
Ornecka	71,43%
Parkowa	0,00%
Polna	71,43%
Rynek	80,00%
Sadowa	100,00%
Sienkiewicza	66,67%
Szkolna	33,33%
Wiśniowa	50,00%
Wolności	50,00%

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Zielone Wzgórze	0,00%
Gmina Pieniężno	61,14%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu w Braniewie oraz Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Tabela 14 Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar wiejski

Nazwa sołectwa	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Białczyn	5,26%
Bornity	62,50%
Cieszęta	0,00%
Glebiska	80,00%
Jesionowo	50,00%
Jeziorko	100,00%
Kajnity	72,73%
Kierpajny Wielkie	69,23%
Kowale	85,71%
Lechowo	61,54%
Łajsy	90,91%
Łoźnik	63,16%
Niedbałki	100,00%
Pakosze	50,00%
Piotrowiec	83,33%
Pluty	66,67%
Posady	50,00%

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Nazwa sołectwa	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Radziejewo	38,46%
Różaniec	57,14%
Sawity	70,00%
Wojnity	80,00%
Wopy	50,00%
Wyrębiska	100,00%
Żugienie	68,42%
Gmina Pieniężno	61,14%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu w Braniewie oraz Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Problem bezrobocia długotrwałego dotyczy obszarów charakteryzujących się udziałem osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wyższym niż średnia dla Gminy Pieniężno. Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych obszarów należą:

- na obszarze miejskim następujące ulice: 1 Maja, Generalska, Górna, Kościuszki, Królewiecka, Lidzbarska, Ornecka, Polna, Rynek, Sadowa, Sienkiewicza;
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Bornity, Glebiska, Jeziorko, Kajnity, Kierpajny Wielkie, Kowale, Lechowo, Łajsy, Łoźnik, Niedbałki, Piotrowiec, Pluty, Sawity, Wojnity, Wyrębiska, Żugienie.

W odniesieniu do bezrobocia ważnym wskaźnikiem jest także liczba bezrobotnych kobiet. Ich bezrobocie związane jest najczęściej z niższymi kwalifikacjami zawodowymi, brakiem aktywizacji zawodowej czy pełnieniem innych funkcji społecznej, jak na przykład wychowywanie dzieci.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie w Gminie Pieniężno w 2021 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet wynosiła 227. Średni udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w Gminie wyniósł zatem 58,81%.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik udziału kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski. Należy zaznaczyć, że w tabelach nie zawarto jednostek, w których nie występuje zjawisko bezrobocia.

Tabela 15 Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar miejski

Nazwa ulicy	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
1 Maja	50,00%
Braniewska	60,00%
Cmentarna	100,00%
Dworcowa	16,67%
Generalska	46,15%
Górna	100,00%
Kościuszki	41,67%
Królewiecka	50,00%
Lidzbarska	75,00%
Mickiewicza	0,00%
Ogrodowa	33,33%
Ojca Mariana Żelazka	57,14%
Ornecka	50,00%
Parkowa	50,00%
Polna	42,86%
Rynek	60,00%
Sadowa	66,67%
Sienkiewicza	58,33%

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Szkolna	66,67%
Wiśniowa	100,00%
Wolności	40,00%
Zielone Wzgórze	100,00%
Gmina Pieniężno	58,81%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu w Braniewie oraz Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Tabela 16 Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar wiejski

Nazwa sołectwa	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Białczyn	78,95%
Bornity	62,50%
Cieszęta	50,00%
Glebiska	60,00%
Jesionowo	50,00%
Jeziorko	0,00%
Kajnity	90,91%
Kierpajny Wielkie	61,54%
Kowale	85,71%
Lechowo	76,92%
Łajsy	45,45%
Łoźnik	47,37%
Niedbałki	100,00%
Pakosze	41,67%

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Nazwa sołectwa	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Piotrowiec	66,67%
Pluty	66,67%
Posady	100,00%
Radziejewo	69,23%
Różaniec	85,71%
Sawity	60,00%
Wojnity	100,00%
Wopy	25,00%
Wyrębiska	66,67%
Żugienie	42,11%
Gmina Pieniężno	58,81%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu w Braniewie oraz Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Problem bezrobocia kobiet dotyczy obszarów charakteryzujących się udziałem kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wyższym niż średnia dla Gminy Pieniężno. Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych obszarów należą:

- na obszarze miejskim następujące ulice: Braniewska, Cmentarna, Górna, Lidzbarska, Rynek, Sadowa, Szkolna, Wiśniowa, Zielone Wzgórze;
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Białczyn, Bornity, Glebiska, Kajnity, Kierpajny Wielkie, Kowale, Lechowo, Niedbałki, Piotrowiec, Pluty, Posady, Radziejewo, Różaniec, Sawity, Wojnity, Wyrębiska.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Ubóstwo

Jednym ze świadczeń pomocy społecznej jest dodatek mieszkaniowy. Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób, które mają trudności z wnoszeniem bieżących opłat mieszkaniowych. Przysługuje najbiedniejszym mieszkańcom Gminy w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Zgodnie z danymi w 2021 r. liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w Gminie Pieniężno wynosiła 53 osoby. W związku z powyższym średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosiła 0,88.

Tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik liczby osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski.

Tabela 17 Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski

Nazwa ulicy	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja	4,35
Braniewska	1,05
Brzozowa	0,00
Cmentarna	0,00
Dębowa	0,00
Dworcowa	3,06
Generalska	0,48
Górna	0,00
Kolejowa	0,00
Kościuszki	2,55
Królewiecka	0,00

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Lidzbarska	3,23
Mickiewicza	1,45
Ogrodowa	0,00
Ojca Mariana Żelazka	0,89
Ornecka	2,11
Park	0,00
Parkowa	0,00
Polna	0,00
Projektowana	0,00
Rynek	1,59
Sadowa	1,84
Sienkiewicza	1,36
Szkolna	1,33
Wiśniowa	0,00
Wolności	1,73
Zamkowa	0,00
Zielone Wzgórze	0,00
Gmina Pieniężno	0,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 18 Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski

Nazwa sołectwa	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn	0,92
Bornity	0,00
Cieszęta	0,69
Glebiska	0,00
Jesionowo	0,00
Jeziorko	0,00
Kajnity	0,22
Kierpajny Wielkie	0,00
Kowale	0,00
Lechowo	0,00
Łajsy	1,82
Łóżnik	1,01
Niedbałki	0,00
Pakosze	0,65
Piotrowiec	0,00
Pluty	3,33
Posady	0,00
Radziejewo	0,00
Różaniec	0,00
Sawity	1,12
Wojnity	0,00

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Nazwa sołectwa	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Wopy	0,00
Wyrębiska	0,00
Żugienie	0,00
Gmina Pieniężno	0,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Pieniężnie

Problem ubóstwa dotyczy obszarów charakteryzujących się wskaźnikiem liczby osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyższym niż średnia dla Gminy Pieniężno. Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych obszarów należą:

- na obszarze miejskim następujące ulice: 1 Maja, Braniewska, Dworcowa, Kościuszki, Lidzbarska, Mickiewicza, Ojca Mariana Żelazka, Ornecka, Rynek, Sadowa, Sienkiewicza, Szkolna, Wolności;
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Białczyn, Łajsy, Łoźnik, Pluty, Sawity.

Niski poziom edukacji

Na podstawie uchwały nr VII/39/19 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 25 kwietnia 2019 r. ustalono plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Pieniężno, a także określono granice obwodów publicznych szkół podstawowych (obowiązujące od dnia 1 września 2019 r.), co zostało przedstawione w tabeli.

Tabela 19 Szkoły podstawowe w Gminie Pieniężno funkcjonujące od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2022 r.

Nazwa szkoły	Granice obvodu szkoły od 1 września 2019 r.
Szkoła Podstawowa im. Ziemi Warmińskiej w Pieniężnie	wszystkie ulice miasta Pieniężno oraz miejscowości: Pieniężno Pierwsze, Pieniężno Drugie, Borowiec, Cieszęta, Łajsy, Pajtuny, Różaniec

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Nazwa szkoły	Granice obwodu szkoły od 1 września 2019 r.
Szkoła Podstawowa w Lechowie	miejsowości: Lechowo, Głądy, Jesionowo, Jeziorko, Kowale, Lubianka, Łoźnik, Niedbałki, Pawły, Pełty, Pluty, Radziejewo, Wopy.
Szkoła Podstawowa w Pakoszach	miejsowości: Pakosze, Bornity, Brzostki, Glebiska, Kajnity, Kierpajny Małe, Kierpajny Wielkie, Wyrębiska, Żugienie.
Szkoła Podstawowa w Piotrowcu	miejsowości: Piotrowiec, Białczyn, Gajle, Gaudyny, Kiersiny, Posady, Sawity.

Źródło: opracowanie własne na podstawie VII/39/19 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Pieniężno oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2019 roku.

Warto jednak zaznaczyć, że w wyniku likwidacji dwie szkoły podstawowe – w Pakoszach oraz w Piotrowcu zakończyły swoją działalność z dniem 31 sierpnia 2022 r. Uczniowie obu szkół mają zapewnioną możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej w Pieniężnie. W związku z powyższym wyznaczono nowy plan sieci publicznych szkół podstawowych w Gminie na mocy uchwały nr XXXV/224/22 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 31 marca 2022 r.

O poziomie edukacji świadczą między innymi wyniki egzaminów sprawdzających wiedzę i umiejętności uczniów, jak na przykład egzamin ósmoklasisty. Egzamin ten jest obowiązkowym sprawdzeniem wiedzy uczniów kończących w danym roku szkołę podstawową. Obejmuje swoim zakresem trzy przedmioty obowiązkowe, tj. język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny.

Analizie poddano wyniki najnowszego egzaminu ósmoklasisty, czyli przeprowadzonego w roku szkolnym, ponadto w odniesieniu do języka obcego nowożytnego w przypadku Szkoły Podstawowej w Lechowie wzięto pod uwagę język niemiecki, a w pozostałych szkołach język angielski.

Kolejna tabela przedstawia wyniki uczniów trzech szkół podstawowych funkcjonujących w Gminie Pieniężno w roku szkolnym 2021/2022 w odniesieniu do powiatu braniewskiego oraz województwa warmińsko-mazurskiego.

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Tabela 20 Wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2021/2022

	język polski	matematyka	język obcy	
Szkoła Podstawowa w Pakoszach	48	32	51	angielski
Szkoła Podstawowa w Pieniężnie	51	38	57	angielski
Szkoła Podstawowa w Lechowiu	68	77	63	niemiecki
powiat braniewski	55	52	63/50	angielski/niemiecki
województwo warmińsko-mazurskie	57	53	63	ogólnie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Łomża (dostęp: 13.05.2023 r.)

Problem niskiego poziomu edukacji dotyczy jednostek analitycznych charakteryzujących się wskaźnikiem

Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych jednostek należą:

- na obszarze miejskim: wszystkie ulice,
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Bornity, Glebiska, Kajnity, Kierpajny Wielkie, Pakosze, Wyrębiska, Żugienie.

Niski poziom aktywności społecznej

Przejawem aktywności społecznej jest między innymi udział mieszkańców danej gminy w wyborach samorządowych. Wskaźnikiem obrazującym ich zaangażowanie jest frekwencja wyborcza.

Na podstawie uchwały nr XXXVIII/197/2018 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 26 kwietnia 2018 r dokonano podziału Gminy Pieniężno na stałe obwody głosowania, co przedstawiono w kolejnej tabeli.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 21 Podział Gminy Pieniężno na stałe obwody głosowania

Numer obwodu głosowania	Granice obwodu głosowania	Numer Okręgu Wyborczego	Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej
1	Miasto Pieniężno ulice: Akacyjowa, Brzozowa, Dębowa, Królewiecka, Lipowa, Ogrodowa, Projektowana, Sadowa, Wiśniowa	1	Środowiskowy Dom Samopomocy – „Bajka” w Pieniężnie
	Miasto Pieniężno ulice: Generalska	2	
	Miasto Pieniężno ulice: Braniewska, Cmentarna, Kolejowa, Sienkiewicza	3	
	Miasto Pieniężno ulice: Dworcowa, Kościuszki, Mickiewicza	4	
2	Miasto Pieniężno ulice: 1-go Maja, Górna, Lidzbarska, Polna, Zamkowa, Zielone Wzgórze, Ojca Mariana Żelazka, Ciepłownicza	5	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pieniężnie, ul. Ornecka

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Numer obwodu głosowania	Granice obwodu głosowania	Numer Okręgu Wyborczego	Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej
	Miasto Pieniężno ulice: Park, Parkowa, Szkolna, Wolności	6	
	Miasto Pieniężno ulice: Ornecka, Rynek	7	
3	Borowiec, Cieszęta, Glebiska, Pieniężno Drugie, Różaniec	8	Miejski Dom Kultury w Pieniężnie
	Kajnity, Pieniężno Pierwsze	9	
	Łajsy, Pajtuny, Żugienie	10	
4	Jesionowo, Lechowo, Niedbałki, Radziejewo	11	Szkoła Podstawowa w Lechowie
5	Głądy, Jeziorko, Kowale, Lubianka, Łoźnik, Pawły, Pełty, Pluty, Wopy	12	Świetlica sołecka w Plutach
6	Bornity, Brzostki, Kierpajny Małe, Kierpajny Wielkie, Pakosze, Wojnity	13	Szkoła Podstawowa w Pakoszach
7	Białczyn, Gajle, Piotrowiec	14	Szkoła Podstawowa w Piotrowcu

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Numer obwodu głosowania	Granice obwodu głosowania	Numer Okręgu Wyborczego	Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej
	Gaudyny, Kiersiny, Posady, Sawity, Wyrębiska	15	

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXXVIII/197/2018 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie podziału Gminy Pieniężno na stałe obwody głosowania

W Gminie Pieniężno w wyborach samorządowych w 2018 r. liczba uprawnionych do głosowania wyniosła łącznie 5311 osób, natomiast liczba oddanych ważnych głosów zanotowała wartość 2631. W związku z tym frekwencja wyborcza mieszkańców Gminy osiągnęła poziom 49,54%.

Kolejne tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik frekwencji wyborczej w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski.

Tabela 22 Frekwencja wyborcza w jednostkach analitycznych obszaru miejskiego Gminy Pieniężno w wyborach samorządowych w 2018 r.

Numer stałego obwodu głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Liczba oddanych ważnych głosów	Frekwencja wyborcza
1	1 393	777	55,78%
2	975	538	55,18%
Gmina Pieniężno	5 311	2 631	49,54%

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://wybory2018.pkw.gov.pl/pl/dane-w-arkuszach> (dostęp: 07.05.2023 r.)

Tabela 23 Frekwencja wyborcza w jednostkach analitycznych obszaru wiejskiego Gminy Pieniężno w wyborach samorządowych w 2018 r.

Numer stałego obwodu głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Liczba oddanych ważnych głosów	Frekwencja wyborcza
3	1 104	445	40,31%
4	438	200	45,66%
5	407	204	50,12%

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Numer stałego obwodu głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Liczba oddanych ważnych głosów	Frekwencja wyborcza
6	365	212	58,08%
7	629	255	40,54%
Gmina Pieniężno	5 311	2 631	49,54%

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://wybory2018.pkw.gov.pl/pl/dane-w-arkuszach>
(dostęp: 07.05.2023 r.)

Problem niskiego stopnia aktywności społecznej dotyczy jednostek analitycznych charakteryzujących się wskaźnikiem frekwencji wyborczej niższym niż średnia dla Gminy Pieniężno.

Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych jednostek należą jedynie zlokalizowane na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Białczyn, Cieszęta, Glebiska, Jesionowo, Kajnity, Lechowo, Łajsy, Niedbałki, Piotrowiec, Posady, Radziejewo, Różaniec, Sawity, Wyrębiska, Żugienie.

Kolejnym elementem określającym aktywność społeczną mieszkańców są organizacje pozarządowe. Jest to grupa podmiotów, która bardzo często służy integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej oraz ogólnemu rozwojowi lokalnemu.

Na terenie Gminy Pieniężno funkcjonuje 28 organizacji pozarządowych. W związku z powyższym średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,47.

Tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik liczby organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski.

Tabela 24 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski

Nazwa ulicy	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja	0,00
Braniewska	0,00

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Brzozowa	0,00
Cmentarna	0,00
Dębowa	0,00
Dworcowa	0,00
Generalska	0,48
Górna	2,56
Kolejowa	0,00
Kościuszki	0,00
Królewiecka	0,00
Lidzbarska	0,00
Mickiewicza	0,00
Ogrodowa	0,00
Ojca Mariana Żelazka	0,00
Ornecka	1,05
Park	0,00
Parkowa	0,86
Polna	0,00
Projektowana	0,00
Rynek	0,00
Sadowa	0,61
Sienkiewicza	1,81
Szkolna	0,00

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Wiśniowa	0,00
Wolności	0,00
Zamkowa	0,00
Zielone Wzgórze	0,00
Gmina Pieniężno	0,47

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://wyszukiwarka-krs.ms.gov.pl/> (dostęp: 14.05.2023)

Tabela 25 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski

Nazwa sołectwa	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn	0,00
Bornity	0,00
Cieszęta	0,00
Glebiska	0,00
Jesionowo	0,00
Jeziorko	0,00
Kajnity	0,45
Kierpajny Wielkie	1,83
Kowale	0,00
Lechowo	0,85
Łajsy	0,00
Łóżnik	1,01
Niedbałki	0,00
Pakosze	2,61

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Nazwa sołectwa	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Piotrowiec	0,57
Pluty	0,83
Posady	0,00
Radziejewo	0,49
Różaniec	0,67
Sawity	0,37
Wojnity	0,00
Wopy	0,00
Wyřebiska	0,00
Żugienie	0,00
Gmina Pieniężno	0,47

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://wyszukiwarka-krs.ms.gov.pl/> (dostęp: 14.05.2023)

Problem niskiej aktywności społecznej dotyczy obszarów charakteryzujących się wskaźnikiem liczby organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców niższym niż średnia dla Gminy Pieniężno. Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych obszarów należą:

- na obszarze miejskim następujące ulice: 1 Maja, Braniewska, Brzozowa, Cmentarna, Dębowa, Dworcowa, Kolejowa, Kościuszki, Królewiecka, Lidzbarska, Mickiewicza, Ogrodowa, Ojca Mariana Żelazka, Park, Polna, Projektowana, Rynek, Szkolna, Wiśniowa, Wolności, Zamkowa, Zielone Wzgórze ;
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Białczyn, Bornity, Cieszęta, Glebiska, Jesionowo, Jeziorko, Kajnity, Kowale, Łajsy, Niedbałki, Posady, Sawity, Wojnity, Wopy, Wyřebiska, Żugienie.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

3.2 Sfera gospodarcza

Zgodnie z art. 9 ust.1 ustawy o rewitalizacji, poza koncentracją negatywnych zjawisk społecznych na obszarze gminy w stanie kryzysowym musi występować co najmniej jedno inne negatywne zjawisko, w tym przykładowo gospodarcze. W szczególności może ono obejmować niski stopień przedsiębiorczości czy słabą kondycję lokalnych przedsiębiorstw.

Niski stopień przedsiębiorczości

Ze sferą gospodarczą związany jest przede wszystkim poziom przedsiębiorczości Gminy, którego ocena jest możliwa głównie na podstawie liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z Bazą Internetową REGON na obszarze Gminy Pieniężno na dzień 13 maja 2023 r. było zarejestrowanych 650 podmiotów, w tym 26 na obszarze miejskim, a 624 na obszarze wiejskim. W związku z tym średnia liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców Gminy wynosi 24,86.

Kolejne tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski.

Tabela 26 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców na obszarze miejskim

Nazwa ulicy	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja	0,00
Braniewska	0,00
Brzozowa	0,00
Cmentarna	0,00
Dębowa	0,00
Dworcowa	3,06

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Generalska	0,48
Górna	0,00
Kolejowa	0,00
Kościuszki	0,00
Królewiecka	5,36
Lidzbarska	2,42
Mickiewicza	0,00
Ogrodowa	0,00
Ojca Mariana Żelazka	2,68
Ornecka	1,58
Park	0,00
Parkowa	0,86
Polna	0,00
Projektowana	0,00
Rynek	1,59
Sadowa	2,45
Sienkiewicza	0,00
Szkolna	1,33
Wiśniowa	0,00
Wolności	0,00
Zamkowa	0,00
Zielone Wzgórze	0,00

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Gmina Pieniężno	24,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bazy REGON (dostęp: 13.05.2023 r.)

Tabela 27 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim

Nazwa sołectwa	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn	17,97
Bornity	23,23
Cieszęta	23,61
Glebiska	35,14
Jesionowo	23,08
Jeziorko	41,38
Kajnity	5,57
Kierpajny Wielkie	8,26
Kowale	20,63
Lechowo	25,11
Łajsy	17,73
Łoźnik	10,05
Niedbałki	34,38
Pakosze	22,88
Piotrowiec	14,29
Pluty	22,50
Posady	25,49

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pięńżno

Nazwa sołectwa	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Radziejewo	22,82
Różaniec	23,33
Sawity	8,96
Wojnity	36,49
Wopy	20,83
Wyrębiska	22,22
Żugienie	26,04
Gmina Pięńżno	24,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bazy REGON (dostęp: 13.05.2023 r.)

Problem niskiego stopnia przedsiębiorczości dotyczy jednostek analitycznych charakteryzujących się wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców niższym niż średnia dla Gminy Pięńżno.

Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych jednostek należą:

- na obszarze miejskim wszystkie ulice;
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Białczyn, Bornity, Cieszęta, Jesionowo, Kajnity, Kierpajny Wielkie, Kowale, Łajsy, Łoźnik, Pakosze, Piotrowiec, Pluty, Radziejewo, Różaniec, Sawity, Wopy, Wyrębiska.

3.3 Sfera środowiskowa

Zgodnie z art. 9 ust.1 ustawy o rewitalizacji, poza koncentracją negatywnych zjawisk społecznych na obszarze gminy w stanie kryzysowym musi występować co najmniej jedno inne negatywne zjawisko, w tym przykładowo środowiskowe. W szczególności może ono obejmować przekroczenie standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Występowanie azbestu

Wśród grupy zjawisk negatywnych w sferze środowiskowej analizie poddano występowanie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Pieniężno.

Azbest zaliczany jest do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi, w związku z tym znajduje się w wykazie opracowany przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Od 1997 r. na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Kwestię niebezpieczeństwa azbestu oraz obowiązek jego usuwania i unieszkodliwiania został ujęty w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Na terenie Gminy Pieniężno, zgodnie z danymi Bazy Azbestowej, ilość wyrobów zawierających azbest zinwentaryzowanych wynosi 1342,454 Mg.

Kolejne tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik występowania azbestu w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski.

Tabela 28 Występowanie azbestu w jednostkach analitycznych obszaru miejskiego Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Występowanie azbestu – TAK/NIE
1 Maja	TAK
Braniewska	TAK
Brzozowa	TAK
Cmentarna	TAK
Dębowa	TAK
Dworcowa	TAK
Generalska	TAK
Górna	TAK

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Występowanie azbestu – TAK/NIE
Kolejowa	TAK
Kościuszki	TAK
Królewiecka	TAK
Lidzbarska	TAK
Mickiewicza	TAK
Ogrodowa	TAK
Ojca Mariana Żelazka	TAK
Ornecka	TAK
Park	TAK
Parkowa	TAK
Polna	TAK
Projektowana	TAK
Rynek	TAK
Sadowa	TAK
Sienkiewicza	TAK
Szkolna	TAK
Wiśniowa	TAK
Wolności	TAK
Zamkowa	TAK
Zielone Wzgórze	TAK
Gmina Pieniężno	TAK

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Azbestowej (dostęp: 13.05.2023 r.)

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 29 Występowanie azbestu w jednostkach analitycznych obszaru wiejskiego Gminy Pieniężno

Nazwa sołectwa	Występowanie azbestu – TAK/NIE
Białczyn	TAK
Bornity	TAK
Cieszęta	TAK
Glebiska	TAK
Jesionowo	TAK
Jeziorko	TAK
Kajnity	TAK
Kierpajny Wielkie	TAK
Kowale	TAK
Lechowo	TAK
Łajsy	TAK
Łóżnik	TAK
Niedbałki	TAK
Pakosze	TAK
Piotrowiec	TAK
Pluty	TAK
Posady	TAK
Radziejewo	TAK
Różaniec	TAK
Sawity	TAK
Wojnity	TAK

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa sołectwa	Występowanie azbestu – TAK/NIE
Wopy	TAK
Wyrębiska	TAK
Żugienie	TAK
Gmina Pieniężno	TAK

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Azbestowej (dostęp: 13.05.2023 r.)

Analiza danych wykazała, że na terenie wszystkich jednostek analitycznych Gminy Pieniężno mamy do czynienia z problemem występowania azbestu. W związku z brakiem danych na temat minimalnej ilości wyrobów azbestowych, które zagrażają zdrowiu i życiu ludzkiemu, cały obszar wiejski należy uznać za obszar kryzysowy w sferze środowiskowej.

3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, a w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Dostępność komunikacyjna

Jednym z negatywnych zjawisk dotyczących sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest niski poziom obsługi komunikacyjnej, który przejawia się m.in. przez zapewnienie dostępności przystanków komunikacyjnych.

Na obszarze Gminy Pieniężno zlokalizowanych jest 43 przystanków komunikacyjnych usytuowanych w ciągu dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. W związku z powyższym średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,71.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik liczby przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski.

Tabela 30 Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski

Nazwa ulicy	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja	4,35
Braniewska	0,00
Brzozowa	0,00
Cmentarna	0,00
Dębowa	0,00
Dworcowa	0,00
Generalska	0,00
Górna	0,00
Kolejowa	7,69
Kościuszki	0,00
Królewiecka	0,00
Lidzbarska	0,00
Mickiewicza	0,00
Ogrodowa	0,00
Ojca Mariana Żelazka	0,00
Ornecka	0,00
Park	0,00
Parkowa	0,00
Polna	0,00

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Projektowana	0,00
Rynek	0,00
Sadowa	0,00
Sienkiewicza	0,00
Szkolna	0,00
Wiśniowa	0,00
Wolności	0,58
Zamkowa	0,00
Zielone Wzgórze	0,00
Gmina Pieniężno	0,71

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXIV/117/16 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 27 października 2016 r.

Tabela 31 Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski

Nazwa sołectwa	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn	0,92
Bornity	2,02
Cieszęta	2,08
Glebiska	1,35
Jesionowo	3,85
Jeziorko	3,45
Kajnity	0,45
Kierpajny Wielkie	0,92
Kowale	3,17

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa sołectwa	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Lechowo	0,43
Łajsy	0,00
Łoźnik	1,01
Niedbałki	0,00
Pakosze	1,96
Piotrowiec	1,14
Pluty	1,67
Posady	3,92
Radziejewo	1,46
Różaniec	2,67
Sawity	0,37
Wojnity	0,00
Wopy	2,78
Wyřebiska	0,00
Żugienie	1,56
Gmina Pieniężno	0,71

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXIV/117/16 Rady Miejskiej w Pieniężnie z dnia 27 października 2016 r.

Problem niskiej dostępności komunikacyjnej dotyczy obszarów charakteryzujących się wskaźnikiem liczby przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców niższym niż średnia dla Gminy Pieniężno. Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych obszarów należą:

- na obszarze miejskim następujące ulice: Braniewska, Brzozowa, Cmentarna, Dębowa, Dworcowa, Generalska, Górna, Kościuszki, Królewiecka, Lidzbarska, Mickiewicza,

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Ogrodowa, Ojca Mariana Żelazka, Ornecka, Park, Parkowa, Projektowana, Rynek, Sadowa, Sienkiewicza, Szkolna, Wiśniowa, Zamkowa, Zielone Wzgórze;

- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Kajnity, Lechowo, Łajsy, Niedbałki, Sawity, Wyrębiska.

3.5 Sfera techniczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk technicznych, a w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych – obiekty zabytkowe

---

Obiekty zabytkowe wymagają szczególnego zaangażowania, przede wszystkim dużych nakładów finansowych w przypadku remontów i dostosowania do nowoczesnych funkcji. Dlatego w analizie uznano, że jednostki na których znajduje się duża liczba zabytków charakteryzują się potencjalnym kryzysem w sferze technicznej.

Zabytek nieruchomy, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, to nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Na terenie Gminy Pieniężno zlokalizowanych jest 15 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego. W związku z powyższym średnia dla Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,25.

Tabele przedstawiają, jak kształtuje się wskaźnik liczby obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Pieniężno w podziale na obszar miejski i wiejski.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 32 Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski

Nazwa ulicy	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja	0,00
Braniewska	0,00
Brzozowa	0,00
Cmentarna	0,00
Dębowa	0,00
Dworcowa	2,04
Generalska	0,00
Górna	0,00
Kolejowa	0,00
Kościuszki	0,00
Królewiecka	1,79
Lidzbarska	0,00
Mickiewicza	0,00
Ogrodowa	0,00
Ojca Mariana Żelazka	0,00
Ornecka	0,00
Park	0,00
Parkowa	0,00
Polna	0,00
Projektowana	0,00
Rynek	2,65
Sadowa	0,00

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Nazwa ulicy	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Sienkiewicza	0,00
Szkolna	0,00
Wiśniowa	0,00
Wolności	0,00
Zamkowa	0,00
Zielone Wzgórze	0,00
Gmina Pieniężno	0,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie rejestru zabytków nieruchomości województwa
warmińsko-mazurskiego (dostęp: 13.05.2023)

Tabela 33 Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski

Nazwa sołectwa	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn	0,00
Bornity	0,00
Cieszęta	0,00
Glebiska	0,00
Jesionowo	0,00
Jeziorko	0,00
Kajnity	0,00
Kierpajny Wielkie	0,92
Kowale	0,00
Lechowo	0,43
Łajsy	0,45
Łoźnik	0,00

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pięńżno

Nazwa sołectwa	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Niedbałki	0,00
Pakosze	0,00
Piotrowiec	0,57
Pluty	0,83
Posady	0,00
Radziejewo	0,49
Różaniec	0,00
Sawity	0,00
Wojnity	0,00
Wopy	0,00
Wyrębiska	0,00
Żugienie	0,00
Gmina Pięńżno	0,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie rejestru zabytków nieruchomych województwa
warmińsko-mazurskiego (dostęp: 13.05.2023)

Problem degradacji stanu technicznego obiektów zabytkowych dotyczy obszarów charakteryzujących się wskaźnikiem liczby obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyższym niż średnia dla Gminy Pięńżno. Analizując powyższe dane można uznać, że do wspomnianych obszarów należą:

- na obszarze miejskim następujące ulice: Dworcowa, Królewiecka, Rynek;
- na obszarze wiejskim następujące sołectwa: Kierpajny Wielkie, Lechowo, Łajsy, Piotrowiec, Pluty, Radziejewo.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Kolejne tabele przedstawiają podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu zidentyfikowania obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Pieniężno w zakresie negatywnych zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Tabela 34 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze miejskim Gminy Pięńno– sfera społeczna

Jednostka analityczna	Sfera społeczna						
	Bezrobocie			Ubóstwo	Niski poziom edukacji	Niski poziom aktywności społecznej	
	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wyniki egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja							
Braniewska							
Brzozowa							
Cmentarna							
Dębowa							
Dworcowa							
Generalska							
Górna							
Kolejowa							
Kościuszki							

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Jednostka analityczna	Sfera społeczna						
	Bezrobocie			Ubóstwo	Niski poziom edukacji	Niski poziom aktywności społecznej	
	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wyniki egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Królewiecka							
Lidzbarska							
Mickiewicza							
Ogrodowa							
Ojca Mariana Żelazka							
Ornecka							
Park							
Parkowa							
Polna							
Projektowana							

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Jednostka analityczna	Sfera społeczna						
	Bezrobocie			Ubóstwo	Niski poziom edukacji	Niski poziom aktywności społecznej	
	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wyniki egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Rynek							
Sadowa							
Sienkiewicza							
Szkolna							
Wiśniowa							
Wolności							
Zamkowa							
Zielone Wzgórze							

Źródło: opracowanie własne

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 35 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze miejskim Gminy Pieniężno – sfery gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna

	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Jednostka analityczna	Niski stopień przedsiębiorczości	Występowanie azbestu	Niska dostępność komunikacyjna	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie wyrobów zawierających azbest	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1 Maja				
Braniewska				
Brzozowa				
Cmentarna				
Dębowa				
Dworcowa				
Generalska				
Górna				
Kolejowa				
Kościuszki				
Królewiecka				

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Jednostka analityczna	Niski stopień przedsiębiorczości	Występowanie azbestu	Niska dostępność komunikacyjna	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie wyrobów zawierających azbest	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Lidzbarska				
Mickiewicza				
Ogrodowa				
Ojca Mariana Żelazka				
Ornecka				
Park				
Parkowa				
Polna				
Projektowana				
Rynek				
Sadowa				
Sienkiewicza				

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Jednostka analityczna	Niski stopień przedsiębiorczości	Występowanie azbestu	Niska dostępność komunikacyjna	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie wyrobów zawierających azbest	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Szkolna				
Wiśniowa				
Wolności				
Zamkowa				
Zielone Wzgórze				

Źródło: opracowanie własne

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 36 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze wiejskim Gminy Pieniężno– sfera społeczna

Jednostka analityczna	Sfera społeczna						
	Bezrobocie			Ubóstwo	Niski poziom edukacji	Niski poziom aktywności społecznej	
	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wyniki egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn							
Bornity							
Cieszęta							
Glebiska							
Jesionowo							
Jeziorko							
Kajnity							
Kierpajny Wielkie							
Kowale							

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Jednostka analityczna	Sfera społeczna						
	Bezrobocie			Ubóstwo	Niski poziom edukacji	Niski poziom aktywności społecznej	
	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wyniki egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Lechowo							
Łajsy							
Łoźnik							
Niedbałki							
Pakosze							
Piotrowiec							
Pluty							
Posady							
Radziejewo							
Różaniec							
Sawity							

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

Jednostka analityczna	Sfera społeczna						
	Bezrobocie			Ubóstwo	Niski poziom edukacji	Niski poziom aktywności społecznej	
	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wyniki egzaminu ósmoklasisty	Frekwencja wyborcza	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Wojnity							
Wopy							
Wyřebiska							
Żugienie							

Źródło: opracowanie własne

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 37 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze wiejskim Gminy Pieniężno – sfery gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna

	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Jednostka analityczna	Niski stopień przedsiębiorczości	Występowanie azbestu	Niska dostępność komunikacyjna	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie wyrobów zawierających azbest	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Białczyn				
Bornity				
Cieszęta				
Glebiska				
Jesionowo				
Jeziorko				
Kajnity				
Kierpajny Wielkie				
Kowale				
Lechowo				

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno

	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Jednostka analityczna	Niski stopień przedsiębiorczości	Występowanie azbestu	Niska dostępność komunikacyjna	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie wyrobów zawierających azbest	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Łajsy				
Łóżnik				
Niedbałki				
Pakosze				
Piotrowiec				
Pluty				
Posady				
Radziejewo				
Różaniec				
Sawity				
Wojnity				
Wopy				
Wyrębiska				

**Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Pieniężno**

	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Jednostka analityczna	Niski stopień przedsiębiorczości	Występowanie azbestu	Niska dostępność komunikacyjna	Degradacja stanu technicznego obiektów zabytkowych
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Występowanie wyrobów zawierających azbest	Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Żugienie				

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując powyższe tabele za obszar zdegradowany należy uznać:

- w przypadku obszaru miejskiego następujące ulice: 1 Maja, Braniewska, Cmentarna, Kościuszki, Królewiecka, Lidzbarska, Ornecka, Rynek, Sadowa, Szkolna, Wiśniowa, Wolności.
- w przypadku obszaru wiejskiego następujące sołectwa: Białczyn, Bornity, Glebiska, Kajnity, Kowale, Łajsy, Niedbałki, Piotrowiec, Pluty, Sawity, Wojnity, Wyrębiska, Żugienie.

4. Analiza jakościowa – wyniki badania ankietowego

Dane statystyczne bardzo często nie oddają w pełni sytuacji badanej jednostki samorządu terytorialnego, dlatego postanowiono pogłębić diagnozę o analizę jakościową. W tym celu przeprowadzono dwukrotnie badanie ankietowe wśród społeczności lokalnej Gminy Pięńno. Pierwsze badanie udostępniono w formie elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej Gminy w terminie od 4 października do 4 listopada 2022 r. Natomiast drugie badanie przeprowadzono wśród radnych Rady Miejskiej w Pięńnie w marcu 2023 r. Łącznie udzielono 33 odpowiedzi.

Pierwszym aspektem poruszonym w ramach badania było występowanie problemów w pięciu sferach – społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Badani uznali, że najliczniej występującymi problemami społecznymi w Gminie Pięńno jest bezrobocie, a ponadto niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym oraz kulturalnym, a także ubóstwo.

Ankietowani jako najliczniej występujące problemy gospodarcze wskazali: brak wystarczającej ilości miejsc pracy, a także brak nowych inwestycji.

Uczestnicy badania wśród problemów środowiskowych wytypowali przede wszystkim niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych oraz zanieczyszczenie środowiska.

Respondenci jako problemy przestrzenno-funkcjonalne wyznaczyli zły/niewystarczający stan sieci kanalizacyjnej, niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej, a także zły/niewystarczający stan sieci wodociągowej.

Wśród odpowiedzi na temat problemów technicznych najliczniejszą grupę stanowiły: zły/niewystarczający stan infrastruktury drogowej oraz zły stan zabytków.

Kolejnym aspektem ocenianym w badaniu był potencjał Gminy Pięńno, co jest istotne z punktu widzenia możliwości rozwoju jednostki samorządu terytorialnego.

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Dla ankietowanych Gmina ma największy potencjał w zakresie bezpieczeństwa oraz stanu środowiska naturalnego.

Ostatnim aspektem istotnym dla analizy było wskazanie obszarów Gminy Pieniężno, w których kumulują się negatywne zjawiska sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Respondenci najczęściej wskazywali następujące sołectwa: Sawity, Białczyn, Żugienie, Łożnik, Lechowo, Pawły, Radziejewo, Glebiska oraz następujące ulice: Lidzbarska, 1 Maja, Braniewska, Wolności, Rynek, Królewiecka, Generalska, Polna, centrum miasta.

5. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Wyznaczony w niniejszym opracowaniu obszar zdegradowany zamieszkiwany jest przez 3 192 mieszkańców (53,05%) oraz zajmuje 11 761,17 ha, co stanowi 48,41% powierzchni Gminy. W związku z powyższym obszar ten nie może zostać w całości włączony jako obszar rewitalizacji i należy dokonać jego zawężenia.

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji następuje w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich jest stwierdzenie szczególnej koncentracji zjawisk na obszarze zdegradowanym na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej. Drugą przesłanką jest opinia mieszkańców wskazana w ankietach. W trakcie przeprowadzonego badania ankietowego respondenci zostali poproszeni o wskazanie tych obszarów gminy, które ich zdaniem charakteryzują się największą kumulacją problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych, a tym samym powinny zostać poddane procesowi rewitalizacji.

W związku z powyższym za obszar rewitalizacji w Gminie Pieniężno uznano następujące podobszary:

- Podobszar I – sołectwo Białczyn;
- Podobszar II – sołectwo Glebiska;
- Podobszar III – sołectwo Sawity;
- Podobszar IV – sołectwo Żugienie;
- Podobszar V – ulice: 1 Maja, Lidzbarska, Szkolna, Rynek, Wolności, Ornecka;
- Podobszar VI - ulice: Braniewska, Cmentarna.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji zajmuje 4759,26 ha, co stanowi 19,59% powierzchni Gminy oraz zamieszkały jest przez 1489 mieszkańców, co stanowi 24,75% mieszkańców Gminy.

Spis tabel

Tabela 1 Bezrobotni zarejestrowani w Gminie Pięczęno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.	13
Tabela 2 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Pięczęno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w 2021 r.	17
Tabela 3 Wybory do sejmików województw w 2018 r. w Gminie Pięczęno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju	18
Tabela 4 Wybory do rady powiatów w 2018 r. w Gminie Pięczęno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju.....	18
Tabela 5 Wybory do rady gmin i rady miast w miastach na prawach powiatu w 2018 r. w Gminie Pięczęno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju	19
Tabela 6 Wybory na wójtę/burmistrza/prezydenta gminy/miasta w 2018 r. w Gminie Pięczęno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju.....	19
Tabela 7 Liczba podmiotów gospodarczych według klas wielkości w Gminie Pięczęno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.....	21
Tabela 8 Jednostki analityczne na obszarze miejskim Gminy Pięczęno	29
Tabela 9 Jednostki analityczne na obszarze wiejskim Gminy Pięczęno	31
Tabela 10 Wskaźniki ilościowe służące analizie sytuacji Gminy Pięczęno w poszczególnych sferach.....	33
Tabela 11 Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski	35
Tabela 12 Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski.....	37
Tabela 13 Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar miejski	39
Tabela 14 Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar wiejski.....	40
Tabela 15 Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar miejski	42
Tabela 16 Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych – obszar wiejski	43

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 17 Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski	45
Tabela 18 Liczba osób pobierających dodatek mieszkaniowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski.....	47
Tabela 19 Szkoły podstawowe w Gminie Pieniężno funkcjonujące od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2022 r.	48
Tabela 20 Wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2021/2022.....	50
Tabela 21 Podział Gminy Pieniężno na stałe obwody głosowania	51
Tabela 22 Frekwencja wyborcza w jednostkach analitycznych obszaru miejskiego Gminy Pieniężno w wyborach samorządowych w 2018 r.	53
Tabela 23 Frekwencja wyborcza w jednostkach analitycznych obszaru wiejskiego Gminy Pieniężno w wyborach samorządowych w 2018 r.	53
Tabela 24 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski	54
Tabela 25 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski.....	56
Tabela 26 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców na obszarze miejskim	58
Tabela 27 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców na obszarze wiejskim	60
Tabela 28 Występowanie azbestu w jednostkach analitycznych obszaru miejskiego Gminy Pieniężno.....	62
Tabela 29 Występowanie azbestu w jednostkach analitycznych obszaru wiejskiego Gminy Pieniężno.....	64
Tabela 30 Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski	66
Tabela 31 Liczba przystanków komunikacyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski.....	67
Tabela 32 Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar miejski	70

Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Pieniężno

Tabela 33 Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – obszar wiejski	71
Tabela 34 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze miejskim Gminy Pieniężno– sfera społeczna.....	74
Tabela 35 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze miejskim Gminy Pieniężno – sfery gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna.....	77
Tabela 36 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze wiejskim Gminy Pieniężno– sfera społeczna	80
Tabela 37 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego na obszarze wiejskim Gminy Pieniężno – sfery gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna.....	83

Spis wykresów

Wykres 1 Gęstość zaludnienia w Gminie Pieniężno w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w 2021 r.	8
Wykres 2 Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Pieniężno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.	9
Wykres 3 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Pieniężno w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w 2021 r.	14
Wykres 4 Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Gminie Pieniężno w odwołaniu do powiatu, województwa i kraju w 2021 r.	16

Spis map

Mapa 1 Lokalizacja Gminy Pieniężno na mapach powiatu braniewskiego i województwa warmińsko-mazurskiego	6
--	---